

ד"ר ריצ'רד גרבר (M.D.)

רפואת תדרים

ספר הלימוד השלם לריפוי אנרגטי

עריכה מדעית: אדוארדו זבה (DHom, RCHom)

הקדמות למהדורה העברית: פרופ' רפאל קרסו (M.D.) וד"ר בועז רון (M.D.)

Authorized translation from the English language edition of:

Vibrational Medicine

By Richard Gerber (M.D.)

Published by Bear & Company

Copyright ©2001 by Richard Gerber

רפואת תדרים

דאנאקוד: 239-510

מהדורה ראשונה - 2008

הדפסה: 1 2 3 4 5 6

כל הזכויות שמורות להוצאת פוקוס

©2008

אין להעתיק, לשכפל ולצלם את הספר,
או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי
אלקטרוני, אופטי או מכני לכל מטרה שהיא,
ללא אישור מראש ובכתב מהוצאת פוקוס

הוצאת פוקוס, ת"ד 863 ר"ג, 52108

טל': 1-700-700-212, פקס: 03-5746513

אתר אינטרנט: www.focus.co.il

דואר אלקטרוני: info@focus.co.il

תרגום

יהודית ברלב

עריכה מדעית

אדוארדו זבה (RCHom, DHom)

הגהה ומפתח העניינים

רונית מיכליס

עריכה ממוחשבת

תמי טרכט

עיצוב עטיפה

סילביה לודמר-כהן

לוחות

חלפי בע"מ

הדפסה

טופספרינט בע"מ

כריכה

כריכיית אהרון בע"מ

הפצה לחנויות

ליאור שרף

שיווק והפצה בע"מ

טל': 09-7498555

פקס: 09-7498844

מחבר הספר והוצאות הספרים Bear & Company ופוקוס עשו את כל המאמצים על מנת שהמידע בספר זה יהיה מדויק ככל האפשר. מטרת הספר היא ללמד ולכן העדויות הרפואיות מוצגות בו לצורך מתן מידע בלבד. אין להשתמש במידע המובא בספר זה לצורך ביצוע של אבחנה או טיפול עצמיים. כמו כן, אין לראות בו הצדקה לקבלה או לדחייה של טיפול רפואי מכל סוג שהוא, או לצורך טיפול בבעיה או מחלה כלשהי. יישום העצות שבספר זה, הוא באחריות הקורא בלבד. לאור זאת, כל אדם שסובל מבעיה בריאותית כלשהי, ילדים, נשים הרות ומיניקות או מי שנוטל תרופות מרשם - חייב להיוועץ ברופא לפני התחלת ביצוע של כל תוכנית רפואית. מחבר הספר והוצאות הספרים Bear & Company ופוקוס לא ישאו בכל אחריות משפטית או אחרת, לנזקים כלשהם (ישירים או עקיפים) שייגרמו (או שנטען כי נגרמו) לכל אדם או גוף, בעקבות המידע המובא בספר זה. אין אנו נושאים באחריות לטעויות, אי דיוקים או השמטות בספר. אם נפלו טעויות בספר, הן נעשו בתום לב.

רפואת העתיד... מעבר לפיזי, אל ממלכת המחשבה והרוח

"ד"ר ריצ'רד גרבר מרכז יחד מידע מקיף על מערכות אנרגיה אנושיות, ומבהיר את העקרונות הביו-אנרגטיים המתפתחים בתקופתנו ל"רפואה אינשטיינית" חדשה. אני ממליץ עליו לחוקרים, לציבור בכלל ולסטודנטים המחפשים אחר רמזים לפרדיגמות המשתנות של העתיד".

פרופסור לסיעוד, אוניברסיטת ניו יורק, מחברת הספר Therapeutic Touch

"אדם המודע למגמות החדשות ברפואה, יבין שרופאים מודרניים - כמו הפיזיקאים לפניהם - החלו להשתמש באנרגיות מעודנות לאבחון וטיפול בחולאי האדם... ד"ר ריצ'רד גרבר מתאר שלב חשוב בחשיבה על הרמות הגבוהות יותר של בני-האדם - אותה ממלכה מעודנת שם המודעות והגוף מתחברים יחד, המחשבה והמוח מתמזגים... הוא לוקח אותנו אל מעבר לפיזי אל ממלכת המחשבה והרוח, ומראה לנו איך נושאים אלה יהפכו לגורמים רבי-חשיבות ברפואה של העתיד".

ד"ר לארי דוסי (M.D.), מחבר Space, Time and Medicine

"הרפואה של המאה ה-21 תתבסס על עקרונות אנרגיה מעודנת ושיטות טיפול שמעורבים בהן מחשבה, גוף וממדים סביבתיים ורוחניים, ושמותועדים בצורה סמכותית כל כך **ברפואת תדרים**. אין ספק שספר זה הוא אבן דרך, סיור מאתגר, שנוי במחלוקת ומבריק, בעל משמעות היסטורית ורפואית".

קנת' פלטייר (Ph.D.), אוניברסיטת קליפורניה, סן פרנסיסקו
מחבר הספר Mind as Healer, Mind as Slayer

"ספרו של ד"ר ריצ'רד גרבר, שנכתב תוך כדי מחקר מעמיק, הוא תוספת ברוכה לעניין הגדל והולך בשיטות אלטרנטיביות המסייעות לאלפים המבקשים טיפול רפואי לא רעיל... ספרו של ד"ר גרבר, עם הידע הרפואי המבריק שלו, מוסיף מידע אמין מאוד לתנועה ההוליסטית".

אברם בר (M.D.), בית-הספר לרפואה הומיאופתית, אריזונה

"ד"ר גרבר גילה תעוזה רבה כשכתב על מגוון רחב של סוגי הילינג ומדעים - וגילה גם תעוזה רבה בעומק האזוטרי שבו דן בהם... כל הכבוד! ד"ר גרבר כתב ספר שכל מי שעוסק בהילינג חייב לקרוא".

רוברט לייכטמן (M.D.), מחבר הסדרה Returns

"איזו יצירת מופת! בפעם הראשונה יש בידינו סקירה מדעית של הילינג אנרגטי הסוקרת את הנושא כולו... אני צופה שספר זה יהווה סימוכין קבוע לכל החוקרים והמורים. אני מוריד כובעי לפניך, ריצ'רד".

דייל וולקר, מנהל המכון למודעות קריסטלית

"במשך שלושים שנה חל שינוי איטי בשיטות הריפוי, מהמונותיאיזם של הרפואה המדעית לתפיסת הרפואה ההוליסטית, המכונה לאחרונה לעיתים רפואת אנרגיה. השימוש שעושה ד"ר גרבר במילה תדרים שייך לקטגוריה זו. זהו ספר לאנשים שנמצאים בממשק... אנשים שמתחילים לפתח את המודעות שלהם".

נורמן שילי (Ph.D., M.D.), נשיא מייסד, העמותה האמריקנית לרפואה הוליסטית

* * * * *

"הגוף האנושי בנוי מתדרים (ויברציות) אלקטרוניים. לכל אטום ומרכיב בגוף, לכל איבר ואורגניזם יש יחידת תדרים משל עצמו, שהוא זקוק לה לקיום ואיזון. כל יחידה, מהיותה תא או יחידת חיים כשלעצמה, מסוגלת להתרבות על-פי החוק הראשון שדן בהתפצלות לצורך ריבוי. **כשכוח באיבר או מרכיב בגוף מאבד מיכולתו לשמור על איזון זה שנחוץ להבטחת הקיום הפיזי והתרבותי, איבר או מרכיב זה מאבד מהאנרגיה האלקטרונית שלו**. תופעה זו עשויה להיות תוצאה של פגיעה או מחלה הנגרמות על ידי כוחות חיצוניים, והיא עשויה להיגרם על ידי כוחות פנימיים, בשל היעדר פעולת סילוק שמתבצעת במערכת, או מחסור בחומרים אחרים שאמורים לענות על צורכי הגוף".

אדגר קייס (1928), מתוך There us a River מאת תומס סוגרו (הדגשה לא במקור)

תוכן העניינים

13	הקדמה למהדורה העברית מאת פרופ' רפאל קרסו
15	הקדמה למהדורה העברית מאת ד"ר בועז רון
19	הקדמת העורך המדעי מאת אדוארדו זבה
21	פתח דבר
25	הקדמה מאת ד"ר גבריאל קוזנס
29	מבוא

פרק 1: על הולוגרמות, אנרגיה ורפואת תדרים:

41	ההשקפה האיינשטיינית על מערכות חיות
45	פלאי אור הלייזר: הולוגרפיה כמודל חדש של המציאות
48	"כלמעלה כך למטה" העיקרון ההולוגרפי בטבע
49	ההוכחות המדעיות: החיפוש אחר הגוף האתרי (שדה ביו-אנרגטי)
52	רמזים מעלה הפנטום: הגוף האתרי כהולוגרמה
53	חדשות מהעולם של פיזיקת חלקיקים: חומר כאור קפוא וחשיבותו לרפואה
56	"כלמטה כך למעלה": היקום כהולוגרמה קוסמית
59	סיכום הפרק: עקרונות אנרגטיים חדשים לעידן חדש
61	דברים שכדאי לזכור

פרק 2: רפואה ניוטונית לעומת רפואה איינשטיינית:

63	סקירה היסטורית של אמנות ומדע ההילינג
63	רפואה צמחית: שחר צמיחתו של הטיפול התרופתי
65	רפואה הומיאופתית: צעד רדיקאלי מעבר לצמחי מרפא
67	פלאי המים: מה מאפשר את כל זה
69	מודל אנרגיה מעודנת של הילינג עם הומיאופתיה
76	דברים שכדאי לזכור

פרק 3: ראשיתן של הגישות הרפואיות האנרגטיות:

77	לידתה של רפואת התדרים
	גילוי ופיתוח קרני הרנטגן: מודלים רפואיים מוקדמים
77	המשתמשים באנרגיה לאבחון וטיפול
78	ריפוי בחשמל: מדיכוי הכאב לריפוי שברים
84	ביקור חוזר אצל קרני הרנטגן: פיתוח סורק CAT (טומוגרפיה ממוחשבת)
85	מעבר לסורק CAT: הגוף על-פי ה-MRI

87.....	על סף הרובד האתרי
94.....	דברים שכדאי לזכור

פרק 4: תחומי תדירים ומישורי החומר המעודנים:

97.....	הקדמה לאנטומיה התלת-ממדית של האדם
	הממשק הפיזי-אתרי:
98.....	הגילוי הגדול ביותר הבא בהתפתחותה של רפואת התדירים
103.....	הצ'קורות והנאדיס: שיעור הודי באנטומיה אנרגטית מעודנת
	הגוף האסטרלי:
108.....	מקום מושבם של הרגשות שלנו, ומנגנון לתודעה חסרת גוף
	מודל מדעי של תדירים:
113.....	מודל טילר-איינשטיין של אנרגיית חלל/זמן חיונית-שלילית
121.....	הגוף המנטאלי, הגוף הסיבתי והגופים הרוחניים הגבוהים יותר שלנו
	מודל תדירים של האנטומיה האנרגטית המעודנת הנרחבת שלנו:
122.....	מסגרת להבנת האדם הרב-ממדי
127.....	גלגול נשמות והתמרת האדם: מודל רב-ממדי של התפתחות התודעה
133.....	דברים שכדאי לזכור

פרק 5: אנרגיות מעודנות והקשר שלהן לשיטות ריפוי עתיקות

137.....	הדיקור ופילוסופיית ההלינג הסינית:
137.....	גישות מודרניות לשיטה עתיקה לאבחון וטיפול
138.....	יין/יאנג וחמשת האלמנטים: ההשקפה הסינית על הטבע
143.....	כרונביוולוגיה ומערכת המרידיאנים לדיקור סיני
146.....	מערכת המרידיאנים לדיקור כממשק אבחוני
	רשת המרידיאנים-תאי גליה:
148.....	הממשק החשמלי עם מערכת העצבים האנושית
	מערכת המרידיאנים לדיקור כממשק רפואי:
154.....	חזרה לתפיסת ההלינג בעזרת אנרגיה
156.....	דברים שכדאי לזכור

פרק 6: חלונות חדשים לעולם בלתי-נראה:

159.....	התפתחותן של טכנולוגיות על בסיס אנרגיות מעודנות
	מערכות אבחון על בסיס מרידיאנים:
159.....	עדכון תורתו של האנמן (Hahnemann) בעזרת טכנולוגיות של העידן החדש
167.....	EAV ומחלות סביבתיות: השקפה חדשה על אקולוגיה קלינית
172.....	מ-EAV לרדיוניקס: מודל תדירים טהורים לאבחון וטיפול
	מנגנוני פעולה של רדיוניקס ורדיסטזיה:
175.....	מבט נוסף אל הקשר שבין הצ'קורות ומערכת העצבים
182.....	דברים שכדאי לזכור

פרק 7:	התפתחות רפואת התדרים:
185	לימוד הריפוי בעזרת חוכמתו של הטבע.....
	לימוד ריפוי בעזרת תמציות פרחים:
186	ד"ר באך מגלה את המתנות החבויות של הטבע.....
	מהפכה בריפוי בעזרת תמציות פרחים:
190	תרומתו של גורודס להתפתחותה של רפואת התדרים.....
	קארמה, תודעה והרשת הגבישית:
195	הקשר של בלוטת האצטרובל עם ההמיספרה הימנית של המוח.....
198	בעיית המיאזמה: הנטייה האנרגטית שלנו לחולי.....
	מבט מקרוב על כמה מתמציות הפרחים החדשות:
202	שיטות מהפכניות לריפוי ברמה הפיזית והשמימית.....
	תמציות אבני-חן ותרפיה בצבעים (Chromotherapy):
207	בחינה נוספת של ריפוי בעזרת תדרים.....
	עוצמת הריפוי של אור השמש והמים:
213	גילויים חדשים בדרך להבנת מתנת התדרים של הטבע.....
215	דברים שכדאי לזכור.....
פרק 8:	תופעת הריפוי העל-חושי:
219	חקר ההוכחות על פוטנציאל אנושי שלא נחשף.....
	ריפוי על-חושי כהיבט של הפוטנציאל האנושי:
219	סקירה היסטורית של התפתחותו לאורך הדורות.....
	מחקר מודרני על ריפוי על-חושי:
222	מדענים בודקים את ההשפעות הביולוגיות של הילרים.....
	נקודות דמיון אנרגטיות בין הילרים ושדות מגנטיים:
226	המדע בוחן מקרוב מגנטיות חייתית.....
	אנרגיות ריפוי ואנטרופיה שלילית:
230	הדחיפה לעבר הגברת הסדר והארגון בתאים.....
	ד"ר קריגר חוקרת הילרים והמוגלובין:
233	התפתחות המגע המרפא.....
	מהעברה מגנטית לריפוי רוחני:
238	מודל רב-ממדי של אנרגיות ריפוי.....
244	דברים שכדאי לזכור.....
פרק 9:	גבישים והאנרגיות המעודנות של האדם:
247	הגילוי מחדש של אמנות ריפוי עתיקה.....
	ההיסטוריה האזוטרית של טכנולוגיות על בסיס גבישים:
249	שורשי עמק הסיליקון ביבשת האבודה של אטלנטיס.....
255	ריפוי בגבישי קוורץ: הגילוי מחדש של כלי מרפא עתיקים.....
	נקודות מבט חדשות על ממלכת המינרלים:
263	האנרגיות של הטבע ושבע מערכות הגבישים.....

מתת חביה בתוך כדור הארץ:	
התכונות הרוחניות ותכונות הריפוי של אבני-חן וגבישים	269
דברים שכדאי לזכור	276

פרק 10: רשת החיים המקשרת:

הקשרים שלנו עם הצ'קרות	279
מודל חדש של חולי ובריאות: חולי כביטוי לצ'קרה לא מתפקדת	279
הדינמיקה של הצ'קרות והלקח הרוחני שמביא להתפתחות אישית	293
אנרגיות הקונדליני והחיפוש אחרי הארה:	
תפקודן של הצ'קרות בפיתוח תודעה גבוהה יותר	295
מדיטציה, גלגול נשמות וחולאי האדם:	
הצ'קרות כמאגרים של אנרגיית קארמה	299
תפיסות פיזיולוגיות של מדיטציה והארה:	
מודל תהודת לב-מוח ותסמונת פיזיו-קונדליני של בנטוב	300
דברים שכדאי לזכור	308

פרק 11: ריפוי הוליסטי ושינוי ההשקפה:

התפתחותה של רפואה לקראת העידן החדש	311
ריפוי בעזרת תדרים ורפואה הוליסטית:	
המעבר ההדרגתי מרדוקציוניזם (reductionism) להוליזם	316
מתח, חולי ומיטביות (wellness): הגדרות חדשות לבריאות ושלמות	325
דברים שכדאי לזכור	345

פרק 12: התפתחות האדם והיקום:

ריפוי על בסיס תדרים וההשלכות שלו על התפתחות האנושות	347
אחריות אישית והתפתחות רוחנית:	
הפוטנציאל הפנימי שלנו לריפוי עצמי	348
המחזור הקוסמי של התחדשות ותחייה	357
רפואת תדרים כמדע הרוחני של העתיד:	
הצעד הבא בשינוי האדם וכדור הארץ	364
דברים שכדאי לזכור	368

פרק 13: התפתחויות חדשות ברפואת תדרים

שובה של ההומיאופתיה	371
תמציות פרחים ותמציות על בסיס תדרים	375
מתקנים אלקטרומגנטיים לריפוי, והתרופה לסרטן:	
עדכון וחזרה לעבר	377
רפואת תדרים עם צלילים	381
הילרים, הלב האנושי והסברה על השדה המגנטי של כדור הארץ:	
קשר מרפא	385

391	נספח: מודל טילר-איינשטיין של אנרגיית חלל/זמן חיובית-שלילית.
395	מילון מונחים.
407	מראי מקום.
421	מפתח העניינים.

הקדמה למהדורה העברית

מאת פרופ' רפאל ל' קרוסו (M.D.)

כבר בשנת לימודי הראשונה בבית-הספר לרפואה התוודעתי לרפואה האלטרנטיבית. עבודתי כשוליה של רופא קונבנציונאלי שעסק בדיקור (אקופונקטורה), שיטה שבמחצית שנות ה-60 נחשבה כישוף או קסם, והרפואה הקונבנציונאלית התייחסה אליה כפלצבו מאחר שלא ניתן היה להסביר אותה בשפה המדעית.

הייתי עד לתוצאות טיפוליות מרשימות וארוכות-טווח שהעידו שאין המדובר בתופעת פלצבו בלבד, ולמדתי שיטה זו, בה אני משתמש עד היום לצד הרפואה הקונבנציונאלית.

במשך חיי המקצועיים כרופא צעיר למדתי והשתלמתי בשיטות נוספות ורבות כמו הומיאופתיה, רפלקסולוגיה וצמחי מרפא. כן נחשפתי להלינג ולהשפעות טיפוליות פסיכולוגיות, והבנתי שיש משהו מעבר לחוקים הרפואיים, הפועלים לפי האנטומיה והפיזיולוגיה שאנו מכירים.

משחרר ההיסטוריה השתמש המין האנושי במקצבים, בתופים (טם-טם) ובשיטות "לא-קונבנציונאליות" כדי לרפא חולים. כיום, כאשר אדם מבריא ממחלה קשה בעזרת ריפוי "אלטרנטיבי", מייחסים זאת ישירות ל"החלמה ספונטנית", והרפואה המדעית לא מוכנה לקבל את האפשרות שישנה גם דרך אחרת.

הקשר גוף-נפש מוכר היום לכולנו. תחושות שונות חולפות באדם המקשיב למארש האבל של פרדריק שופן בעל המקצב המונוטוני לדוגמה, לעומת מקצב הסמבה, המקפיץ את כל איבריו.

הכול קצב, הכול אנרגיה שונה.

לרפואה הקונבנציונאלית אין הסבר, לפסיכולוגיה הסבר חלקי, לרפואה האלטרנטיבית הדבר מובן מאליו.

גופנו בנוי מתאים המושפעים משדות מגנטיים (חשמליים) שדרך הקרומים שבהם עוברים חומרים כימיים (אלקטרוליטים), המשנים את השדה החשמלי ויוצרים אנרגיה. אנרגיה היא צורה אחת של חומר (אינשטיין $E=mc^2$).

אנו יכולים לקלוט אנרגיה חשמלית מאיברי הגוף, מהמוח, מהלב, מהשרירים, בעזרת מכשור אלקטרוני ומגברים (E.M.G, א.ק.ג., E.E.G). אין לאיש ספק שישנם פוטנציאלים חשמליים מרובים מסוגים שונים בגופנו, או כפי שהם מכונים, שדות ביו-אנרגטיים. כך כמובן גם לגוף כולו יש שדה כזה. עד לפני שנים לא רבות לא יכולנו לראות, למדוד או לתעד אנרגיות אלה. כיום אנו יכולים לעשות זאת והדבר ברור לכול. בעוד שנים מספר נמצא קרוב לוודאי כלים משוכללים יותר שיסבירו לנו עוד על השדות המגנטיים וילמדו אותנו כיצד להשפיע עליהם.

רפואת התדרים רואה את האדם כמכלול של שדות מגנטיים, ביו-אנרגטיים. הפרה באותם שדות היא מחלה (פתולוגיה), ואיזון שלהם הוא המצב הבריא, בדומה למקרה הפרטני של הרפואה הסינית, הרואה בצ'י מכלול אנרגיה, איזון בין יין (האנרגיה השלילית) ליאנג (האנרגיה החיובית). איזון שיופר יביא למחלה.

לפי גישה זו, תפקידו של הרופא הוא לאזן את האנרגיה, לתקן אותה. ברפואה הקונבנציונאלית משתמשים בצורות שונות של אנרגיה לריפוי: קומפרסים קרים, חימום מקומי, פוטותרפיה, קרינת רנטגן, אנרגיית ליזר, הקרנות של איזוטופים ועוד. היא מוכנה לקבל שמכשיר – מכונה, שפופרת או מנורה – יכול לרפא, אך מתקשה להשלים עם כך שמכונה משוכללת ומתוחכמת כמו גוף האדם, שברור לכול שהיא מכילה אנרגיות, יכולה לרפא אף היא.

בעזרת מכשור "לריפוי פיזיקלי" אנחנו מכניסים אנרגיות (תדרים) לגוף. האם לא ייתכן שדיקור (השפעה פיזית), הומיאופתיה (תרופה אנרגטית) או הילינג עושים דבר דומה? איני יכול לפסוק בביטחון שכן, אך בפירוש לא ניתן לשלול הנחה זו, וכל זמן שלא נשללה, האפשרות קיימת.

הספר "רפואת תדרים" הוא ספר לימוד הסוקר (בפרקיו האחרונים) את שיטות הטיפול הלא-קונבנציונאליות ומסביר אותן. בפרקיו הראשונים ניתן למצוא חלק מהדעות והמחקרים הרואים באדם "ישות אנרגטית" המשפיעה והמושפעת, המרפאה והמבריא. הספר מנסה להסביר את האנטומיה והפיזיולוגיה האנרגטיות של הגוף ואיך בשינוי תדר נוכל לשנות אנרגיה. הספר גם מספק ידע רב למי שמעוניין להתפתח באופן אישי ורוחני.

הרפואה המודרנית השיגה הישגים אדירים במאה האחרונה, הישגים תודעתיים (הבנה) והישגים טכנולוגיים. רוב הרופאים מוכנים כיום לקבל את הרפואה האלטרנטיבית ולשלב אותה ברפואה הקונבנציונאלית. כולנו חדלנו לדבר על רפואה קונבנציונאלית ולא-קונבנציונאלית, והמגמה בעולם הרפואי הנאור כולו היא לעבור לרפואה האינטגרטיבית המשלבת את הרפואה המדעית, המתקדמת, עם שיטות אולי לא-מדעיות, אך שעמדו במבחן הזמן. שיטות אלה, עד שיוכחו מדעית, יישארו ב"אלטרנטיבה", ובו ברגע שיוכחו ייחספו לרפואה הקונבנציונאלית כפי שקרה בעבר וקורה בהווה.

איש אינו יודע בוודאות אם תדרים אכן קיימים. איש עדיין לא הוכיח זאת, אך אם נלמד, נתרגל, נעסוק ונצבור ניסיון, נוכל גם לחקור ולהוכיח. ספר זה הוא פריצת דרך בתחום זה.

איני ממליץ להיכנס לטראנס רוחני או למיסטיקה ביזארית ולחזור אלפיים שנה לאחור, אך אולי דרך הבנת רפואת התדרים נוכל להבין כיצד אותן שיטות "מיסטיות" ושיטות לא-קונבנציונאליות אחרות פועלות.

ספר זה מתאים לכל מי שעוסק ברפואה אינטגרטיבית, לכל מי שמאמין ברפואה החלופית ולכל רופא קונבנציונאלי המתעניין בנושא ומרגיש פתוח לקבלו.

פרופ' רפאל ל' קרסו

פרופ' למדעי המוח ומערכת העצבים

במחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

M.D. מנהל המחלקה הנוירולוגית,

מרפאת הכאב, והמרפאה לרפואה משלימה.

המרכז הרפואי הלל-יפה, חדרה

הקדמה למהדורה העברית

מאת ד"ר בועז רון (M.D.)

אתגר משותף לכולנו, מטופלים ורופאים כאחד, הוא מציאת כלים יישומיים לזיהוי שורש החולי, ויכולות טיפול מדויקות ויעילות עוד בטרם הפך למחלה, כלומר בטרם קיבל ביטוי ברמת הגוף והנפש. הספר "רפואת התדרים" עוסק בכך ממש.

רפואת התדרים הופכת, בזכות ההתקדמות בשנים האחרונות ורבות בזכות ספרים מסוג זה, ממושג מופשט-מיסטי למושג מחקרים וגילויים דרמטיים. לא פחות חשוב – היא מציגה תוצאות מדידות ומוכחות בשטח. הספר "רפואת תדרים" מציג גילויים והבנות בעולם התדרים, המהווים אמנם את מימוש הרפואה המונעת האמיתית, בגדר "הקדם רפואה למחלה", אך גם מקדמים הבנה עמוקה של מהות בריאות האדם ושורשי המחלות. זוהי פריצת דרך ממש כפי שגילוי קרני הרנטגן איפשר את הרחבת שדה הראייה המדעי-רפואי, את האבחון ואת יכולת הטיפול אל מעבר למה שהיה ידוע עד אז.

כסטודנט לרפואה נחשפתי לעולם חדש, מורכב ומרתק, עולם שבשפה וחוקים משלו חשף בפני תפיסות עולם מגובשות, הבנות של בריאות וחולי, של דרכי אבחון וטיפול, וריפוי. אולם עם השנים ועם צבירת "שעות בית החולים" ו"שעות מטופלים" הבחנתי יותר ויותר בחסרונות. למעשה גיליתי שבין כותלי המרפאות ובתי החולים יש הרבה פחות ריפוי ממה שחשבתי.

ברפואה הקונבנציונאלית ההתבוננות על האדם היא כעל "מכלול", אולם כ"מכלול של חלקים", מגמה היוצרת התמחויות הולכות ומתמקצעות, והתפתחות של תת-התמחויות ותת-תת-התמחויות. כל מומחה מתמקד בטיפול בתסמין המקומי שבתחום טיפולו בלבד וקשוב פחות לשינויים במכלול, כולל התדרדרות במצב הבריאות הכללי.

טיפול המתמקד בסילוק התסמינים ומגדיר את היעלם כהצלחה, מבוסס ברובו על תרופות ל"כיבוי שריפות", כדוגמת אנטיביוטיקה בדלקות אוזניים, או על אלו המשמשות ל"תחזוקה כימית", השומרות את הערכים החורגים (כדוגמת הטיפול בלחץ דם, כולסטרול או במצבי רוח ירודים) בטווח נסבל. כולם מכירים בחשיבות ה"כיבוי" וה"תחזוקה", אולם כולם גם מודעים לכך שאין באותן תרופות ריפוי שורשי, והן מלוות ב"מתנות נכבדות" בדמות תופעות לוואי. חלק מתופעות הלוואי גלויות (נתפסות לרוב כחלק מהחבילה), חלקן גלויות פחות, ומתבטאות בהחמרה במצב הבריאות. כלומר מתפתחים תסמינים לרוב חמורים יותר באותן מערכות או באחרות כולל בהיבט הנפשי. ממש כמו דרקון המצמיח שלושה ראשים במקום הראש שנכרת.

זו מערכת הממשיכה את התפיסה הניוטונית (על-פי ניוטון), הרואה באדם מכונה משוכללת, הניתנת לתיקון בניתוחים (החלפת איברים, תיקון משאבות) ובתרופות (השלמת חסרים, עידוד או עיכוב אנזימים), רפואה המתרכזת בעולם התוצאות ולא מודעת לעולמות המעודנים יותר – עולם ההתהוות, התדרים, שממנו נובעים הבריאות והחולי.

רוב ההתייחסות המדעית נתונה לנתונים הניתנים למדידה, כימות והערכה על חשבון רוב מאפייני הבריאות, החולי והחיים, שלא ניתנים להערכה שכזו (חויות סובייקטיביות, רגש, חיוניות, בהירות, תחושות ביטחון וסיפוק, שמחה, משמעות וכו'). גם בחיפוש אחר סיבת המחלה ממשיכים להתבונן בעולם התוצאות, אך עושים זאת דרך עדשת המיקרוסקופ, בניתוח, צילום CT או בבחינת ביופסיה מהרקמה. ממש כמו הניסיון למצוא את המפתח תחת אלומת אור הפנס.

חיפשתי דרך לריפוי אמיתי, ריפוי שורשי, שירפא את מקור החולי, שאחראי להיווצרות הדלקות החוזרות, המהווה את מקור החריגה בערכי לחץ הדם, את מקור ההפרעות במצב הנפשי, והעומד מאחורי בעיות כמו חוסר סיפוק, יתר ביקורתיות, קשיים חברתיים, חוסר ביטחון ומימוש עצמי. ריפוי אמיתי שלא יסתפק בריפוי החולי הפיזי, הנפשי, בחלק זה או אחר של הגוף, אלא יביא לשינוי במכלול האדם. טיפול שלא יישען על חומרים כימיים-חיצוניים, אלא שיפעל לחיזוק הכוחות הטבעיים-הפנימיים של האדם, טיפול שיביא לשינוי בלתי הפיך ולא כזה שיסתיים בירידת רמת התרופה בדם, יביא לאדם בהירות, ישפר את החוסן הפיזי והנפשי ויחזיר חיוניות ושמחת חיים. רפואת התדרים התגלתה לי בעולם ההומיאופתיה. דרך כתביו של אבי ההומיאופתיה, ד"ר סמואל הנאמן, למדתי על "כוח החיות", Vital Force, שמהווה את תדר החיים הפנימי, האחראי לביטוי חיים וחולי. בשנות עבודתי כהומיאופת זכיתי לראות את תוצאות הריפוי עוצרות הנשימה ברמת התדר, ריפוי המתבטא בכל רמות החיים (פיזי, רגשי, שכלתני ואנרגטי).

סוד ריפוי התדרים מצוי כבר באופן הכנת התרופות ההומיאופתיות, "הרמדיס" או בעברית "תיקון".

החומר הראשוני עובר סדרת ניעורים ומהילות כך שכמותו בנוזל הולכת וקטנה במקביל להתחזקות התדר, והתוצאה היא "רמדי" המכילה את התדר של החומר הראשוני. תרופת תדר מטפלת ברמת התדר, ממש כפי שתרופה כימית מטפלת ברמת החומר הכימי. אלא שכפי שפורט, ריפוי ברמה הכימית מטפל ב"תוצאה", בעוד שריפוי ברמת התדר מטפל ב"מקור", בשורש החולי ובעקבותיו באדם כולו.

ריפוי ברמת התדר הופך את האדם בריא, לעיתים בריא יותר ממה שהיה, והדוגמאות הן רבות:

איש שיווק מהוקצע שהגיע לטפל בנזלת כרונית, גילה במהלך הטיפול שהוא הפך לאדם רגוע יותר.

נערה שהתלוננה על נפיחות בעפעף, גילתה בעצמה ביטחון עצמי, נינוחות ושמחה שלא הכירה.

ילד בן שלוש שסבל מדלקות אוזניים חוזרות ונשנות, התפתח משמעותית מבחינה פיזית ובדיבור במהלך הטיפול. אישה שסבלה מאנורקסיה נרבוזה הצליחה במהלך הטיפול להשתחרר מנוקשות המחלה ולעלות במשקל. במקביל דיווחה על התחברות רבה יותר לעצמה ולנשיותה, ונפתחה לזוגיות ולחברה.

אני מודה שלא פעם נדרשתי להניח בצד את צורת החשיבה הרפואית שעליה התחנכתי, שלא תפריע לי בעבודתי, צורת חשיבה שמתקשה להבין איך שקדים בלועו של ילד הולכים וקטנים ובלוטת ערמונית במבוגר הולכת ומתכווצת ללא התערבות סכין מנתחים, איך מתחולל שיפור בלחץ הדם, ברמת הכולסטרול ובעוצמת הדיכאון במקביל להורדת המינון של התרופות המערביות, איך הגוף מתחזק ומפסיק להזדקק לטיפול אנטיביוטיקה חוזרים, איך ילדים שהוגדרו כחריגים סגרו פערים של גוף רגש ושכל והיום הם ילדים נורמאליים לחלוטין, ועוד.

הספר "רפואת התדרים" הולך על הקו הדק שבין הצגת תפיסות מהפכניות, פורצות גבולות של מחשבה והבנה לבין הרצון להיות ברור, להציג את הדברים בפשטותם ולא ליצור עומס על הקורא.

כותבי הספר שילבו את ההכרח בלהיות מקצועי, מדויק ומבוסס עם רצונם לשתף את הקורא בחוויית הגילוי, תוך מעקב מרתק אחרי ההתקדמות לאורך התקופות, עד היום.

משקל גדול הושם על ביסוס הדברים דרך מחקרים, מכשירים ושיטות אבחון וטיפול שהוכיחו יעילותן. ביסוס הבנות אלו בפרט אצל אנשי המדע והרופאים הוא בעל חשיבות גבוהה, כפי שנכתב בספר: "המפתח לשכנוע מדענים בקיומן ויישומן של אנרגיות חיים מעודנות אלה, מצוי בחשיפתן למחקר ולבדיקה". כותבי הספר ביססו את טיעוניהם גם דרך הסברים מקבילים בתורות העתיקות כדוגמת זרימת ה"צ'י" ברפואה הסינית ו"כוח החיות", כפי שתיאר ד"ר סמואל האנמן, אבי ההומיאופתיה.

קראתי את הספר בהנאה ועניין ואני משוכנע שיהווה פריצת דרך בתחומי. הספר בולט בהסבריו המפורטים והמאירים, ביכולתו להראות את המכנה המשותף בגישות הטיפוליות השונות, לקרב את המדע לעולם המיסטי-המופשט ולהפוך את הנסתר והלא-נתפס לכלי שרת טיפולי.

בבריאאות שלמה

ד"ר בועז רון

רופא M.D. והומיאופת קלאסי RCHom

מנהל רפואי – מרכז אדיב, רמת החייל, טל': 03-6476000

הקדמת העורך המדעי

מאת אדוארדו זבה (RCHom, DHom)

“האדם הוא עולם קטן, והעולם, הוא הבניין, אדם גדול”

(ר' יצחק דמן עכו, מקובל מהמאה ה-14)

אדם תכלית נזר הבריאה. כל כוחות הבריאה הרוחניים והגשמיים מכונסים בו. האדם מהווה סוד עמוק וכמוס, נברא נפלא שאין דומה לו בכללות הבריאה, לא בעליונים ולא בתחתונים. הוא בנוי כבניין מיוחד בן שלוש קומות: הגשמי, הנפשי והרוחני. כמטפל הוליסטי אני מטפל בכל הרבדים. כהומיאופת קלאסי אני משלב צילום הילות ודיקור באור. במשך עשרים שנות עבודתי התקשיתי להסביר במונחים מדעיים את עבודתי. לפני כעשור קראתי בהתרגשות את ספרו של ד"ר גרבר. בתום קריאה מעמיקה התחוויר לי שישה, סוף-סוף, נציגות מעולם המדע והרפואה, המסבירה את פועלו של המרפא הרוחני בצורה נהירה ופשוטה. חשתי הקלה על כי מישוה הרים את הכפפה, וסיפק לעולם הסבר מילולי ומדעי למה שאני מאמין בו ופועל לפיו במשך זמן כה רב. ללא ספק, מדובר בציון דרך משמעותי בהתפתחות תחום רפואת התדרים. משהבנתי את משמעותו העמוקה של הספר, ידעתי מה עלי לעשות: פניתי אל המחבר, וזה הגיב בשיתוף פעולה ובשמחה רבה לקראת חשיפת הידע בישראל ובקרב דוברי השפה העברית. התרגום נעשה כדי לתרום למרפאים הרוחניים הקיימים והעתידים, לרופאים הקונבנציונאליים ולעוסקים במחקר בשטח, באופן שיקל את שילוב הרפואות השונות והמשלימות.

בראש ובראשונה תודה למחבר הספר, ד"ר גרבר. תודה מיוחדת לד"ר שאול טל, מנכ"ל הוצאת פוקוס, אשר יזם ולקח על עצמו להוציא לאור ספר חשוב זה. תודה לגב' יהודית ברלב על עבודת התרגום היסודית ועל שיתוף הפעולה בינינו. תודה לגב' סאלי רידמן שחיברה אותי להוצאת פוקוס ולד"ר שאול טל. תודות לכל האחרים שעזרו ותמכו בהפקת הספר.

אדוארדו זבה (RCHom, DHom)

מרכז אדיב, רמת החייל, טל': 03-6476000

פתח דבר

עד לאחרונה האמינו המדע והרפואה המערבית המסורתית שאורגניזמים חיים פועלים באמצעות רצף התגובות הבאות:

משוואה 1

כימיה $\longleftrightarrow$ מבנה $\longleftrightarrow$ תפקוד

כשאורגניזם לא תיפקד כראוי, יוחס חוסר התפקוד שלו לפגמים מבניים במערכת הנובעים מחוסר איזון כימי. ההנחה הייתה שהומיאוסטזיס כימי תלוי באנרגיה המצויה עמוק יותר באורגניזם, אבל תלות זו לא הוגדרה בבירור. לאחרונה גברה המודעות לאינטראקציה בין מצבים כימיים ושדות אלקטרומגנטיים. מחקרים בנוויר-פסיכיאטריה מראים לנו שזרמים חשמליים קלים, העוברים בין נקודות מסוימות במוח, משנים את התנהגות האדם בדומה לחומרים כימיים מסוימים המגרים את המוח. זרמים קלים של חשמל ישיר (10^{-12} אמפר/מ"מ² עד 10^{-9} אמפר/מ"מ²) שהופעלו על כדוריות דם לבנות במעבדה, גרמו להתחדשות תאים, בעוד שזרמי חשמל חזקים יותר גרמו להתנוונות תאים. מחקרים אלה הורחבו וקידמו טיפול בשברים אצל בעלי-חיים ובני-אדם. ולכן, אף שאיננו מבינים עדיין את הקשר בין שדות חשמליים ומגנטיים לבין חילוף החומרים התאי, ברור שיש להחליף את משוואה 1 במשוואה הבאה:

משוואה 2

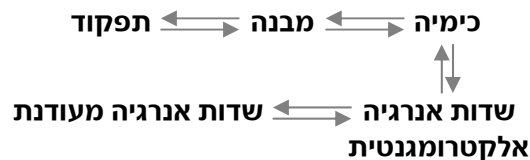
שדות אנרגיה אלקטרומגנטית $\longleftrightarrow$ כימיה $\longleftrightarrow$ מבנה $\longleftrightarrow$ תפקוד

דוגמה למשוואה 2 היא חוק וולף העוסק בשינויים במבנה העצם. חוק זה קובע שאם עצם נושאת במעמסה לא אחידה במשך זמן רב היא מגדלת כפיסונים (טרבקולות) כדי לאפשר חלוקה חדשה של מעמסה זו. שדה המאמץ הפיזי מתבטא בסיבים ובקולגן, שניהם פיזאזואלקטריים, וכך נוצר שדה אלקטרוסטטי עם כיוון וקוטביות מסוימים. שדה אלקטרוסטטי זה, עם זרמי המיקרו שלו, מפזר שוב ושוב יונים וקולואידים בנוזלי הגוף לעבר נקודות שבהן חלה הצטברות והתקרשות. מבנים מוצקים למחצה אלה מזדקנים ומסתיידים, ובסופו של דבר יוצרים מבני מיקרו שמהם גדלים הכפיסונים. אנחנו יכולים בהחלט לדמות לעצמנו את המצוקה הרגשית או המנטאלית הגורמת לרצף אירועים זה.

הפגם במשוואה 2 הוא שהיא מתעלמת מהשפעות נפשיות. במצב של היפנוזה מפגין הגוף האנושי כוח ועמידות ראויים לציון, המוכיחים את קיומו של קשר בין התת-מודע והמבנה. באייקידו, זן ויוגה אנחנו מוצאים קשר מודע בין מחשבה, מבנה ותפקוד. מחקרים שנערכו לאחרונה בטכניקות ביופידבק, מראים שמחשבה ממוקדת מסוגלת לא רק לשלוט בתפקודי גוף אוטונומיים כגון טמפרטורה של העור וכאב, אלא גם לרפא את הגוף. ולבסוף, בחזית אחרת הראתה הפסיכותרפיה המודרנית שטיפולים כימיים מסוימים משפיעים על המצב הנפשי, ושטיפולים נפשיים מסוימים משפיעים על מצבים כימיים. הרעיון הוא ש"שדות מנטאליים" הם גורם נוסף שיש להציבו בצד הנכון של שרשרת התגובות שהוצגה במשוואה 2. שדות אחרים, שעדיין לא הוגדרו בבירור, גם הם

ממלאים תפקיד בשרשרת תגובות זו. הבה נכנה אותם "שדות אנרגיה מעודנת" ונכתוב שוב את משוואה 2:

משוואה 3

משוואה 3 מציגה בצורה סבירה אורגניזם חי, תא או קרום. כל פריט בשרשרת התגובות שומר על ההומיאוסטזיס שלו בעזרת תמיכה ישירה מהפריט מימינו. חוסר איזון חמור בפריט כלשהו בשרשרת גורם, במהלך הזמן, להפרעה חמורה בהומיאוסטזיס בפריט משמאלו. ולכן, כדי ליצור מערכת אזהרה מוקדמת העוקבת אחרי ההומיאוסטזיס במערכת ביולוגית כלשהי, יש לעקוב אחרי החשמל במערכת זו. כדי להשיג מידע על הפרעות במערכת הביו-אלקטרית יש לעקוב אחרי שדות האנרגיה המעודנת בישות הביולוגית כולה. כרגע קיים רק מידע מועט על אופנים של שדות אנרגיה מעודנת זו, ולכן יש להשתמש במערכת החשמלית כבסיס להתראה מוקדמת. וזה טוב, משום שהיכולת הטכנית שלנו בתחום זה התפתחה בעשורים האחרונים משמעותית.

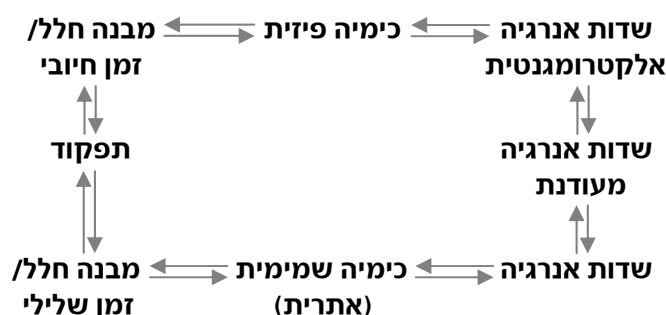
כיום עומדים לרשותנו כמה מכשירים חשמליים לאבחון מהיר ולטיפול בחוסר איזון. מרפאים הוליסטיים רבים משתמשים במכשירים אלה, ולכן חשוב להבין איך הם פועלים ברמה החשמלית ומה הם מודדים בגוף האדם. מידע בסיסי על התכונות החשמליות והתנהגותם של אזורים מקרוסקופיים ומיקרוסקופיים (נקודות דיקור), מאפשר להבין את המאפיינים העיקריים של שלושה אמצעי אבחון עיקריים בשוק. אחד המכשירים האלה, Voll Dermatron, משמש גם בבחירת תרופה הומיאופתית לחולה, וכך הוא יוצר גשר צר על פני הפער בין האנרגיה האלקטרומגנטית והאנרגיה המעודנת, המוצג במשוואה 3. כדי לחזק את הגשר ולבסס אותו מבחינה כמותית, עלינו להבין טוב יותר את אופי ההומיאופתיה ואת הקשר בינה לבין רפואה מערבית מסורתית.

אפשר לומר שהדגשת המחלה ולא הבריאות היא שגרמה לפילוג בין השיטה האלופתית וההומיאופתית. הגוף מפגין סימני מחלה; אבל לא קל למדוד את ההיבטים המעודנים יותר הנוגעים לבריאות. רפואה אלופתית קונבנציונאלית עוסקת במרכיבים הכימיים והמבניים של הגוף. אפשר להגדירה כרפואה אובייקטיבית, משום שהיא עוסקת בטבע ברמת חלל ארבע-ממדי/זמן, ולכן פיתחה הוכחות מעבדתיות ישירות יותר לתמיכה בהנחות הפיזיו-כימיות שלה. הסיבה לכך היא שהיכולת לחוש בצורה אמינה את האדם ואת המכשירים פועלת היום באותה הרמה ובאותו המישור.

מנגד, רפואה הומיאופתית עוסקת בעקיפין בכימיה ובמבנה הגוף, על-ידי עיסוק ישיר בחומר ובאנרגיה ברמה הבאה, המעודנת יותר. בשלב זה יש להגדירה כרפואה סובייקטיבית, בשל הסיבות הבאות: (1) היא עוסקת באנרגיה שהפעילות המנטאלית והרגשית של האדם עלולה לפגוע בה מאוד, ו-2) לא קיים מכשור אבחוני לתמיכה בהנחותיו של הרופא ההומיאופת.

המבנה התיאורטי והמעבדה הניסויית לבדיקת אנרגיות מעודנות חיוניים ליצירת יסוד מדעי להומיאופתיה. השערות הנוגעות למבנה ניתנות לבדיקה במעבדה, וכך ניתן להציג תהליך שיאפשר לנו להתקדם לעבר היעד הרצוי. משום כך יש לשנות את משוואה 3 כך:

משוואה 4

רפואה אלופתית פועלת במסלול העליון בין שדות אנרגיה מעודנת ותפקוד האדם, בעוד שרפואה הומיאופתית פועלת במסלול התחתון בין שני תחומים אלה. הבחנה בין שתי האנרגיות המעודנות במשוואה 3 מובילה למעגל הסדרתי-מקביל של משוואה 4, אשר בה שתי רמות שונות של כימיה ואנרגיה פועלות בשתי מסגרות חלל/זמן שונות.

ספר זה, שנכתב על-ידי ד"ר ריצ'רד גרבר (M.D.), מציג גשר קונספטואלי בין הרפואה האלופתית בת ימינו ורפואת האנרגיה-המעודנת של העתיד. זהו ספר רחב יריעה, המנסה להציג השקפת עולם איכותית וספקולטיבית במידת מה. לא צריך להסכים עם כל מה שנאמר בספר זה כדי להעריך את המידע והשקפת העולם המרשימה שד"ר גרבר מקווה שהקוראים יאמצו לעצמם.

אהבתי את הספר ונהניתי לקרוא אותו, משום שהוא מרים תרומה שהגיע זמנה. אני מסכים עם כל מה שנכתב בו, אבל הוא מתאים בדרך כלל להשקפתי האישית על השורה האחרונה, שהיא:

כולנו יסודות רוחניים, נצחיים, רב-צדדיים ברמה האלוהית. יש בנו מנגנון תפיסה ייחודי שהוא המחשבה. על-פי התיאוריה שלי המחשבה מורכבת משלושה מישורים – האינסטינקטיבי, האינטלקטואלי והרוחני – וההנחה היא שהמחשבה פועלת ברשת-חלל בת שישה ממדים.

מחשבה זו יוצרת כלי לחוויות (יקום, עולם, גוף) וכל אדם, כישות רוחנית עם מנגנון תפיסתי, משקיע בכלי זה הפועל ללא הפסקה כפי שתוכנת. הישות מחוברת אל הכלי באמצעות מעגל רגשי. החומר לבניית כלי או סימולטור זה הוא בעל אופי כפול או זוגי. חלק אחד חשמלי מטבעו; הוא נע במהירות פחותה ממהירות האור האלקטרומגנטי, והוא מורכב מאנרגיה חיובית ומסה חיובית. הוא מהווה את החלק הפיזי של הסימולטור. החלק השני מגנטי באופיו והוא נע במהירות שעולה על מהירות האור האלקטרומגנטי. המסה שלו שלילית והאנרגיה שלו שלילית. הוא מהווה את החלק האתרי של הסימולטור. סכומן של שתי האנרגיות האלה אפס, וכך גם סכומן של האנטרופיות שלהן. לכן, הסימולטור או

הכלי נוצר על-ידי תנודות מתוך מה שאנחנו מכנים "חלל ריק", החלל שבמחשבה. כלי זה (סימולטור) הוא רק "עולם של מראה וצורה", עולם של מציאות יחסית שאנחנו מעצבים בעזרת המחשבה שלנו. מחוצה לו נמצא האבסולוטי! צריך ללמוד איך לחדור אל נקודות התורפה של "היחסי" כדי להעריך את "האבסולוטי". קוראי ספר זה נמצאים כרגע בסימולטור, וכשאנחנו מדברים על בריאות הוליסטית ועל רפואה חדשה, זו חייבת להיות רפואה על יסוד חומר זה, החומר של הסימולטור. אנחנו יודעים הרבה מאוד על היבט אחד של חומר זה (הפיזי), אבל מעט מאוד על חלקו האחר (האתרי). עכשיו הזמן להתחיל בחקר האתרי, ולפתח מדעי חומר אתרי כדי לאזן את המדע הפיזי, החומרי של היום. ספר זה הוא תרומה רבת-משמעות למודעות החדשה הנחוצה לביצוע משימה כזאת.

פרופסור ויליאם טילר (Ph.D.)
המחלקה למדעי החומר והנדסה
אוניברסיטת סטנפורד
יוני 1987

הקדמה

מאת ד"ר גבריאל קוזנס (M.D.)

סר ארתור אדינגטון אמר פעם, "אכן, קל יותר לגמל לעבור דרך קוף המחט מאשר למדען לעבור דרך דלת. ובין שהדלת היא דלתו של אסם או דלתה של כנסייה, עדיף שיסכים להיות אדם רגיל ולעבור דרכה, מאשר שימתין עד ליישוב כל הקשיים הכרוכים בכניסה מדעית אמיתית". בספר "רפואת תדרים" ד"ר ריצ'רד גרבר לא רק מסייע לנו לעבור דרך הדלת ומקל עלינו להבין ולקבל את רפואת התדרים, הוא גם בוחן את הפתח עצמו. ספר זה הוא סקירה מקיפה ונרחבת של רפואת התדרים. המחבר בונה מודל ברור של האורגניזם האנושי, מהפיזי אל האתרי, ואחר כך מוסיף את ההרמוניה האנרגטית המעודנת של המישורים הרוחניים. בספר זה אנחנו לומדים להכיר את האורגניזם האנושי כסדרה של שדות אנרגיה רב-ממדיים היוצרים אינטראקציה ביניהם. הספר מפתח מודל זה במונחים מדעיים ומבסס אותו בעזרת מחקר קליני ומעבדתי חדשני. כך הוא מאפשר לקוראים להעריך טוב יותר את שפת הגוף/המחשבה/הרוח המתפתחת ברפואה ההוליסטית היום. אולם על הקוראים לזכור שמודלים אינם בהכרח אמיתיים, אלא משמשים כלים תפיסתיים לקידום הבנה תפקודית. אפילו רעיון האנרגיה הוא תפיסה. אילו זכרו העוסקים ברפואה שגם הגישה המכאניסטית של ניוטון היא רק מודל המבוסס על תפיסות בנות מאתיים שנה, הייתה ההתנגדות שלהם למעבר למודל הקוונטים של איינשטיין פחותה בהרבה. לרוע המזל, רפואת הזרם המרכזי עדיין מאמינה בנכונותן של התפיסות של ניוטון – שהוכחו כלא מדויקות ב-50 השנה האחרונות.

ד"ר גרבר יוצר ביצירות מודל עובד של הממשק הפיזי-אתרי. הוא מבהיר היטב את היחסים בין המרידיאנים בדיקור, כפי שאלה מתגלים על-ידי מתקן ה-AMI (מכשיר לזיהוי מרידיאנים) של ד"ר מוטויאמה, והוא משתמש באבחון מתוחכם בעזרת צילום קיריליאני, כדי להראות איך הגוף האתרי יוצר שבכה מגנטית הולוגרפית המתקשרת עם החומר והתאים מכילי החשמל בגוף הפיזי. מערכת המרידיאנים היא הממשק העיקרי בין האתרי והפיזי. הספר מסביר בצורה נאה שהממשק חשוב לאבחון, משום שניתן לאתר מחלות במישור האתרי לפני שהן מתגלות במישור הפיזי. ולכן, אם אפשר לאתר מחלות ברמה האתרית, אפשר גם למנוע אותן. ד"ר גרבר מתאר בפירוט את המכשור המדעי המשמש באבחון בממשק הפיזי-אתרי, ודבריו מעניקים אמינות לממשק זה שאפילו הספקנים ביותר יתקשו להתעלם ממנה.

מודל טילר-איינשטיין המוצג בספר מתאר את האנרגיות האתריות כאנרגיות חלל/זמן שליליות, מגנטו-אלקטריות, שמהירותן עולה על מהירות האור. הוא מאפשר הבנה עמוקה יותר של הממשק הפיזי-אתרי ויחסי חומר-אנרגיה בכלל. הוא מסייע לנו גם להבין את הקושי שבמידת אנרגיות אתריות/מגנטו-אלקטריות אלה, משום שמכשיר אלקטרומגנטי רגיל למדידת אנרגיות חלל/זמן חיוביות אינו מסוגל להבחין בהן. מעניין לקרוא על המחקר בן זמננו בתחומים אלה, המודדים אנרגיות אתריות/מגנטו-אלקטריות בעזרת מערכות ביולוגיות כגון אנזימים, השפעות התגבשות על מים ותזוזות הזוויות המקשרות בין מימן וחמצן במים.

הספר מאיר את עיני הקורא ומובילו למסקנה שאנחנו אורגניזמים אנושיים במהותנו, סדרת מערכות של אנרגיה מעודנת רב-ממדית, היוצרות אינטראקציה ביניהן; חוסר איזון במערכות אנרגיה אלה גורם למחלה שהתסמינים שלה מתגלמים במישור הגופני/רגשי/נפשי/רוחני. הוא מתאר איך ניתן לתקן חוסר איזון זה על-ידי איזון מחדש של תבניות אנרגיה מעודנת בעזרת התדר הנכון של רפואת התדרים. זוהי מהות רפואת התדרים. ד"ר גרבר מציין גם נכונה שכשהאורגניזם האנושי נחלש או אינו מאוזן, הוא נתון להשפעתו של תדר שונה או הרמוני פחות. תדר חריג זה משקף את מצבו הכללי של האיזון האנרגטי התאי. אם אדם אינו מסוגל לאזן את האנרגיה שלו או לחזור לתדר האנרגטי הנכון שלו, הוא זקוק לתדר כללי או כזה המותאם לו במיוחד. זהו תפקידה של רפואת התדרים.

ספר זה סוקר ביעילות גישות שונות ברפואת התדרים. מהנה במיוחד הדרך שבה ד"ר גרבר משווה אותן למודל הכללי שלו. זהו סיכום יעיל מאוד של רפואת התדרים, שמוכן גם לציבור הכללי וגם לרופאים המבקשים ללמוד על שיטה זו.

ככל שננוע מהשקפת העולם המטריאליסטית, המכאניסטית של ניוטון אל הרפואה ההוליסטית-מכאנית-קוונטית של איינשטיין, כך ישתנו גם האנשים העוסקים בה, ואנחנו נאמץ מחדש את ההשקפה ההוליסטית שליוותה אותנו במשך אלפי שנים. אנחנו מבינים היום שהמרפא רואה את הבריאות, מנקודת מבט הוליסטית, כחלק מיחסים כלליים עם היקום, וחיייו השלמים וההרמוניים הם הדוגמה לכך. ראיתי רופאים בהודו שעשו זאת, ושמעתי על זה ממרפאים טאואיסטים, אנשי רפואה אינדיאנים ומרפאי הונוה. בתרבות המערבית שלנו השתמשו האיסיים בגישה זו במשך יותר מאלפיים שנה, ומהם צמחו מרפאים כגון יוחנן המטביל, סנט ג'והן וישו. מסורת זו הופיעה שוב בערך במאה ה-15, כשקונסטנטין האפריקני למד טקסטים של האיסיים במנזר מונטה קסינו, ואחר כך לימד אותם בבית-הספר לרפואה בסלרנו, איטליה. גם היום ממשיכים הילרים לתמוך במסורת ההילינג ההוליסטי ההרמוני, שד"ר גרבר מעניק לו אופי רומנטי ומקווה שיתקיים. אף מערכת בריאות, חזקה ככל שתהיה מבחינה פוליטית, לא תוכל לעצור במחויבותם לאהבה ובריאות. ספר זה סולל את הדרך לתמיכה רבה יותר באנשים אלה.

חשוב להבין שסוג ההילינג שהילרים אלה עוסקים בו, נובע מתוך ההרמוניה והאהבה שלהם עצמם. הוליסם זה אינו מבוסס על כלי אבחוני חדשני או על גישת הילינג מתקדמת, אחת או יותר, אלא על מעורבותם בכל היבט של ההילינג. זוהי גישה אנרגטית רב-מישורית פשוטה אל האדם השלם, לא סדרת טיפולים אלטרנטיביים מקוטעים שהחולה מופנה אליהם.

ספר זה הוא חלק מהסכמה רפואית כללית ההולכת ופושטת, על פיה, כפי שכותב ד"ר גרבר, "מערכת רפואית שמכחישה או מתעלמת מקיומה (של הרוח) תהיה בלתי מושלמת, משום שהיא מותירה בחוץ את התכונה היסודית ביותר של הקיום האנושי, הממד הרוחני". הוא מציין, כפי שהובהר בפירוט בספרי *Spiritual Nutrition and the Rainbow Diet*, ש"הרקמות המהוות את הצורה הפיזית שלנו ניזונות לא רק מחמצן, גלוקוז וכימיקלים מזינים, אלא גם מאנרגיות תדר גבוהות יותר, המעניקות לצורה הפיזית את תכונות החיים וההבעה היצירתית". בריאות היא איזון כולל בין האנרגיות המעודנות שלנו לבין הכוחות שבכלי הפיזי שלנו וכוחותיה של אימא טבע. לדעת הילרים רבים, כשאנחנו נמצאים במצב של הרמוניה שבו אנחנו סופגים רמות גבוהות של אנרגיה, אפילו השימוש במגה ויטמינים, כפי שמוצע בספר זה, עלול לערער את האיזון במערכת שלנו.

אף שרפואת התדרים היא ברכה לעתיד הבריאות במדינה זו ובעולם, בסופו של דבר הבריאות אינה מתבססת על רפואת תדרים או על רופא/מרפא/כומר, אלא על אנשים הלומדים לחיות בדרך שלמה, הרמונית ואוהבת בכל היבט של חייהם. ככל שנלמד לחיות חיים מלאים יותר, תוך איזון האהבה וההרמוניה בכל רמות העצמי, בעבודה היצירתית, במשפחה, בחברה ובאקולוגיה של כוכב זה, כך נהנה יותר מאיזון מחדש, ריפוי וחידוש של עצמנו. נלמד, כפי שאומר זאת ד"ר גרבר בהומור, את "המדריך לתחזוקת המודעות של הבעלים". ספר זה חשוב מאוד משום שהתבנית המדעית החדשה שבו תומכת במה שמרפאים ומשכילים יודעים כבר אלפי שנים. הוא מאפשר לנו לרכוש ידע מדעי שבעזרתו נוכל לעבור מהבנת הבריאות בנוסח המקוטע, האטומיסטי של ניוטון, לשלמות המובהקת של השקפת העולם האיינשטיינית על מכאניקת הקוונטים. למי שמתעניין ברפואת תדרים ומבקש לבדוק את הדלת לפני שהוא עובר דרכה, ספר זה הוא הכרח המציאות. מי ייתן וכולנו נהנה מבריאות, אהבה והרמוניה בכל רמה בחיינו.

ד"ר גבריאל קזנס (M.D.)

אוקטובר 1987

ד"ר קזנס הוא רופא הוליסטי ומחבר הספר: Spiritual Nutrition and the Rainbow Diet

מבוא

למהדורה האמריקנית הראשונה

ספר זה סוקר את מנגנוני ההלינג השונים. הוא מציג גישה חדשה לבריאות ומחלה בכלל, הבודקת את התפקוד האנושי מנקודת מבטן של מערכות אנרגיה אינטראקטיביות רבות. זהו ניסיון להרחיק אל מעבר לרפואה בת זמננו, כדי להבין לעומק למה המחשבות והרגשות שלנו משפיעים על גופנו, ואיך לטיפולים פשוטים בעזרת צמחי מרפא, פרחים ומים יש עוצמת ריפוי רבה כל כך.

היכרותי עם תחום זה, המכונה "רפואת תדרים", נובעת מאחת-עשרה שנות מחקר אישי בשיטות ריפוי אלטרנטיביות, אותו ערכתי במהלך שנות ההכשרה הרפואית שלי ועבודתי כרופא פנימי.

כבר כשלמדתי בבית-הספר לרפואה האמנותי שיש שיטות פשוטות יותר, פולשניות פחות לריפוי מחלות, במקום שימוש בתרופות חזקות עם תופעות לוואי רעילות וניתוחים עם הסיכונים הכרוכים בכך. נכון, תרופות וניתוחים הביאו עזרה ומרפא לאלפי אנשים שנזקקו לכך, והצליחו בחיסול מספר רב של מגיפות. לרוע המזל קיימות עוד הרבה מחלות כרוניות שהטיפול הרפואי של היום מסוגל רק להקל על החולים בהן. עבודתי ברפואה פנימית עדיין תלויה בשיטות טיפול אלה. הייתי רוצה מאוד להסתדר בלי מכשירי ניתוח וכלים רפואיים, אבל כיום הם עדיין חשובים מאוד. במשך שנים רבות חיפשתי אחר שיטות אבחון ואמצעי טיפול פחות פולשניים, פחות יקרים, פחות רעילים, שיעניקו תועלת רפואית רבה יותר לחולים. זו הייתה אחת הסיבות העיקריות לניסיוני להבין את האופי האמיתי של ההלינג. מסקנתי היא שהמפתח להרחבת הידע הרפואי העכשווי והתקדמות לקראת הבנה, אבחון וטיפול טובים יותר בחולאי האדם נמצא בריפוי בעזרת תדרים.

מדעי הרפואה השקיעו מאמצים רבים בחקירת המנגנונים שמאחורי מחלות, אבל רק לאחרונה התחילו לבדוק את הסיבות לכך שאנשים נשארים בריאים. מדענים נטו להתמקד במנגנונים המיקרוסקופיים/מיקרו-מולקולאריים שביסוד הגורמים למחלות, והתעלמו לעיתים קרובות מהתמונה הגדולה יותר. בנוסף לכך, רפואת הזרם המרכזי סובלת מצרות אופקים חמורה בחשיבתה, בגלל ההתמקדות הקבועה העיקשת שלה בהשקפת העולם של ניוטון, הרואה את בני-האדם כמכונות ביולוגיות מתוחכמות. לדעת השקפות פילוסופיות התומכות בריפוי בתדרים, בני-האדם הם יותר מבשר ודם, חלבונים, שומנים וחומצות גרעין. לולא כוח-החיים השומר על האטומים והמולקולות שלנו ומארגן אותם ליצורים חיים, נושמים, חושבים, גוף האדם היה מורכב מערימה לא מסודרת של כימיקלים. כוח-חיים זה הוא חלק מהרוח המחדירה חיים לתוך כל יצור חי. זוהי "הרוח במכונה". סוג ייחודי של אנרגיה מעודנת שמדעני המאה ה-20 עדיין צריכים ללמוד אותו במלואו. ממד רוחני זה הוא היבט של הטבע האנושי שאין לומדים בבית-הספר לרפואה, ורוב הרופאים אינם מבינים אותו. אבל המרכיב הרוחני הוא חלק מהקיום האנושי, ועלינו להתחשב בו אם אנחנו מבקשים להבין באמת את האופי הבסיסי של הבריאות, המחלה וההתפתחות האישית.

אחת הסיבות העיקריות לכך שרופאים מתקשים לראות בשיטות ריפוי אלטרנטיביות בעלות תוקף, היא שהם רואים את הגוף הפיזי כממד היחיד של הקיום האנושי. בהתחשב בעובדה שהמערכת הרפואית האורתודוקסית נזקקת לשיטות מולקולאריות גסות, כגון תרופות או ניתוח, כדי לטפל במערכות הפיזיות/התאים, אין זה מפתיע שאינה מבינה את היעילות הרפואית הטמונה בחומרים מדוללים, כמו אלה שההומיאופתיה משתמשת בהם, ואינה מעריכה אותם. ההומיאופתיה פועלת ברמה אנרגטית, שרוב הוגי הדעות בתחום הרפואה המסורתית עדיין אינם מבינים.

רק לאחרונה הודו מדענים שהמחשבה מסוגלת להשפיע על המנגנונים הביו-מולקולאריים השולטים בגוף. במשך שנים רבות האמינו רופאים שהמודעות היא דבר מה שהמוח יוצר, בדומה לכיס המרה היוצר מרה. המודעות נחשבה תוצר לוואי של מערכת העצבים המרכזית. נוירו-פיזיולוגים חיפשו זמן רב את אותו אזור במוח שהוא המרכז לרצון חופשי וקבלת החלטות. אף שזיהו אזורים של חומר אפור המשתתפים בביצוע פקודות, חוקרים יחפשו עוד רבות ולעייפה לפני שיגלו את מקום מושבה האמיתי של המודעות במוח.

המוח, למרות היותו מחשב ביולוגי מורכב, עדיין זקוק למתכנת שיורה למערכת העצבים איך לפעול ואילו מעשים לבצע. הישות המודעת המשתמשת במנגנון ביולוגי זה של המוח והגוף, היא הרוח האנושית, או הנשמה. התחום הרוחני הוא חלק ממערכות אנרגיה ממדיות גבוהות יותר, החודרות ישירות אל תוך התוכנה שאותה אנחנו מכנים מוח וגוף. המדע צריך עדיין להכיר במערכות ממדיות גבוהות אלה, המכונות אנטומיה אנרגטית מעודנת. הילינג אלטרנטיבי יעיל לעיתים קרובות משום שהוא מסוגל לתקן שיבושים תפקודיים במערכות הממדיות הגבוהות השולטות בפיזיולוגיה התאית ובדפוס התנהגות וההבעה.

המרידיאנים של הדיקור הסיני, הצ'קרות והנאדיס, הגוף האתרי ומערכות גבוהות אחרות הם חלקים מאנטומיה רב-ממדית אנושית שתיארו אסכולות הילינג עתיקות בכל רחבי העולם. המדע המערבי התעלם זמן רב מתיאוריהם של מרכיבים רוחניים בפיזיולוגיה, משום שלא היה יכול לתעד אותם באמצעות ניתוח אנטומי. בסופו של דבר, מי ראה אי פעם מרידיאן במיקרוסקופ? רק עכשיו התפתחה הטכנולוגיה המערבית לנקודה שבה אנחנו מתחילים לקבל אישורים ראשוניים לקיומן של מערכות אנרגיה מעודנת ולהשפעתן על ההתנהגות הפיזיולוגית של התאים.

בכל שנות המחקר שלי ניסיתי לאסוף הוכחות מדעיות לקיומה של האנרגיה המעודנת באנטומיה האנושית. רק על-ידי קבלת מסגרת תפקוד רב-ממדית זו יוכלו מדעים להתחיל להבין את האופי האמיתי של הפיזיולוגיה האנושית ואת הסיבות לחולי ולבריאות. ההוכחות שאספתי מגיעות ממגוון תחומים ומחקרים. רבים מהמחקרים שאספתי ידועים לחברים בקהילה הפרפסיכולוגית וקהילת הרפואה ההוליסטית, אולם הוספתי תובנות חדשות למחקרים קיימים.

מחקרים רבים ברפואה האלטרנטיבית אינם מוכרים לעוסקים ברפואה בזרם המרכזי, הטוענים בלהט שאין הוכחות טובות לאישוש יעילותן של שיטות כגון הילינג רוחני. רוב הרופאים מעולם לא קראו מחקרים בריפוי אלטרנטיבי בכתבי העת הרפואיים שלהם בגלל "מלכוד 22" שבו מעורבת רפואת התדרים. המלכוד הוא שכתב עת רפואי

מבוסס לעולם לא יפרסם מאמר שנושאו שנוי במחלוקת, ללא סימוכין מכתב עת מבוסס אחר. מאחר שאיש בתחום שנוי במחלוקת זה אינו יכול בכלל להכניס דבר מה לתוך כתבי עת רפואיים אורתודוקסיים, לא קיים כלל מקור לסימוכין אמינים שאפשר לצטט ממנו. לכן כתבי העת הרפואיים רובצים בבטחה במגדלי השן הדוגמטיים שלהם.

מטרתו של ספר זה היא להראות שריפוי בעזרת מערכות המשפיעות על אנטומיית האנרגיה המעודנת, הוא רק הרחבה של מדעי הרפואה הקיימים. תיאוריית הפיזיקה של ניוטון הורחבה על-ידי איינשטיין. ספר זה יראה איך עקרונות של מה שאני מכנה רפואת איינשטיין מרחיקים אל מעבר ליקום המכאניסטי של ניוטון, כדי להבין את בני-האדם בעזרת שדות אנרגיה אינטראקטיביים, החודרים זה לתוך זה.

המחקרים שאספתי, כהוכחה לאנטומיה המעודנת הנרחבת שלנו, הם אוסף של תצפיות קליניות וממצאי ניסויים שנלקחו מעבודתם של חוקרים בין-תחומיים רבים. חוקרים חזרו על כמה מהמחקרים במעבדות אחרות, אבל לא על כולם. כל אחד ממחקרים אלה מציג עדות רופפת לתופעה ולמערכות אנרגיה שאת קיומן אני מנסה להוכיח. אבל כשבוחנים מחקרים אלה יחד, כמו פיסות אבן רבות, קטנות וצבעוניות ההופכות לפסיפס אחד גדול, אפשר לראות את התמונה הגדולה יותר. תמונה גדולה זו היא ההשקפה המורחבת שרואה בני-אדם כישויות אנרגטיות רב-ממדיות. פיזיקת הקוונטים וניסויים בפיזיקת חלקיקים של אנרגיות גבוהות הראו לנו שברמת החלקיק, כל חומר הוא בעצם אנרגיה. רפואת איינשטיין מנסה להכניס את תמונת המכאניקה הביולוגית של ניוטון לפרספקטיבה של מערכות אנרגיה אינטראקטיביות דינאמיות.

אם אנחנו ישויות של אנרגיה, אפשר להשפיע עלינו באמצעות אנרגיה. אפילו הרפואה האורתודוקסית מתקדמת לעבר פיתוח שיטות טיפול באנרגיה. קרינה רפואית לטיפול בסרטן, חשמל להפגת כאב, ושדות אלקטרומגנטיים להאצת החלמתם של שברים הם רק הסימנים הראשונים לתפיסה שהחלה מתפתחת בקהילה הרפואית. המטפלים בתדרים משתמשים באנרגיות ותוך כדי כך מעבירים כמויות מדודות של אנרגיה לחולים. אולם תדרי האנרגיה המועברת בשיטות טיפול אלה מצויים הרחק מעבר לאלה הנמדדים בצידוד גילוי קוונציונאלי. אף שקשה להאמין בכך, המשוואה המפורסמת של איינשטיין, $E = mc^2$ צפתה אנרגיה ממדיית גבוהה זו.

ספר זה נכתב גם כדי להעביר לאחרים את התובנות ששאבתי מהמחקר שלי ב-11 השנים האחרונות. אני מרגיש שרכשתי הבנה בתחום שזקוק מאוד ליסוד תיאורטי, עליו יהיה אפשר לבנות מדע חדש שיעסוק בהילינג והבנת חולאי האדם. ספר זה יעורר אולי חשיבה נוספת ושונה על בריאות האדם וחולאיו. מעין מדריך לתייר שנכנס לאזור מתפתח של יוזמה מדעית.

אני מקווה בכנות שהציבור בכלל והקהילות הרפואיות השונות יקראו ספר זה בראש פתוח. ספר זה מכיל רעיונות רדיקליים רבים ולא כל קורא יסכים איתם. אני מקווה שהקוראים יבחנו את הספר שלי מתוך גישה פתוחה וביקורתית, ויקבלו את המידע או הידע שנשמע להם אמיתי. לא קיים ספר שיש בו כל התשובות. זהו רק מודל זמני המצפה להרחבה, שינוי ועיצוב מחדש על יסוד עדויות ניסיוניות חדשות.

הנושא המרכזי כאן הוא אימות בעזרת ניסוי. מה שבאמת נחוץ הוא מרכז רב-תחומי למחקר בהילינג, שיוכל לבחון את המודל שהצגתי בספר זה. אני חולם כבר זמן רב על

מוסד כמו קליניקת מאיו (Mayo), שיחקור את הממדים הרבים של תופעת ההילינג בסביבת מחקר אקדמי. מרכז כזה יאויש על-ידי אנשי רפואה מכל תחומי המחקר, כלומר רופאים, אחיות וחוקרי רפואה, אולם גם על-ידי מומחים לדיקור, הילרים, מומחים לצמחי מרפא, מאבחנים בעזרת ראיית נסתר, מהנדסים, כימאים, רופאים ועוד רבים אחרים. במרכז כזה יפעל צוות בין-תחומי שיתכנן ניסויים למדידת האנרגיות המעודנות בתפקוד האדם, ויבדוק איך הן מושפעות על-ידי שיטות הילינג שונות. המרכז יהיה מצויד בכל טכנולוגיות האבחון הקיימות, ממיפוי גלי מוח ודימות בתהודה מגנטית ועד טכניקות פחות קונבנציונאליות כגון דיקור חשמלי. המרכז ישתמש במגוון רחב של משאבים כדי להבין את האופי הבסיסי של ההילינג ואת היעילות הפוטנציאלית של שיטות ההילינג שהוצגו בספר זה ובמקומות אחרים בתחום מתפתח זה.

אל המרכז יבואו רופאים והילרים מכל סוגי הרקע ותחומי הידע, לא רק כדי לייעץ בתכנון ניסויים, אלא גם כדי ללמד זה את זה את כישוריהם השונים. זה יהיה מקום שאליו יבואו הילרים ללמוד ולהתרפא. מאחר שמחקרים מוגבלים הוכיחו את יעילותן של שיטות הילינג מסוימות, מרכזים מסונפים, העוסקים בטיפולים קליניים, יבצעו ניסויים קליניים בהיקף גדול. המחקר כולו ישווה ויאורגן באמצעות רשת מחשבים שתקל על רישות תוך-ארגוני. מרכזים מסונפים אלה יקבלו גישה לתיקי מחקר מעודכנים באמצעות קישורים ממוחשבים. מרכז כזה יפרסם כתב עת מחקרי משל עצמו שיזוהה, כך אני מקווה, כמקור סימוכין בר ציטוט, ובכך יחוסל "מלכוד 22" בחקר ההילינג.

מעניין הדבר שרבות משיטות ההילינג שנדונו בספר זה, יקרות פחות ורעילות ומסוכנות הרבה פחות משיטות ריפוי וניתוח קונבנציונאליות. אם רופאים יתחילו לשלב טיפולים אלטרנטיביים מדי יום ביומו, הם יפחיתו בצורה משמעותית את העלויות העצומות של הרפואה. איני טוען שיש לסלק את כל התרופות והניתוחים, אבל אפשר להגביר משמעותית את יעילותן של טכנולוגיות רפואיות קיימות באמצעות טיפולים אלטרנטיביים **משלימים**. כאשר שיטות לטיפול בתדרים יתקדמו עד כדי כך שיוכלו להציע בעקביות אפשרויות רפואיות שתורפות וניתוחים אינם מסוגלים להציע, אז תתחיל ההתרחקות משיטות ריפוי סטנדרטיות. תרופות הומיאופתיות ותמציות פרחים תוכרנה בעתיד כתורפות יעילות לטיפול בחולאים כרוניים שונים, אבל אני עדיין אסמוך על מנתח טוב לכלי דם כדי לטפל במפרצת אאורטה (אנורזמה).

הרעיון הוא להתחיל ולבדוק שיטות ריפוי אלטרנטיבי, כדי ללמוד מה הן יכולות ללמד אותנו על עצמנו כישויות רוחניות מתפתחות, ומהם הטיפולים שהן מציעות לחולאים שעבורם יכולה הרפואה האורתודוקסית לעשות רק מעט מאוד. תקוותי שאנשים יקראו ספר זה מתוך גישה ביקורתית אבל פתוחה, וירכשו הבנה טובה יותר של עצמם כישויות רב-ממדיות בעלות פוטנציאל בלתי-מוגבל לריפוי והתפתחות.

ד"ר ריצ'רד גרבר (M.D.)

7 ביולי, 1987